„GŁOS NARODU“
wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 9-tej rano i o godz. 6-tej wiecz. W niedzielę i święta uroczyste raz na dzień rano

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe znoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.
Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckiem kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwurazową wysyłkę dziennie DOPŁACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal.

Wydanie poranne

Cena 4 halerze

# GŁOS NARODU

WYCHODZI DWA RAZY DZIENNIE.
Dziennik polityczny, założony w r. 1893 przez Józefa Rogosza.
Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupré

„GŁOS NARODU“
Osobna prenumerata na wydanie poranne wynosi miesięcznie w miejscu z odnoszeniem do domu 1 koronę.
Numer poranny 4 h., wieczorny 10 hal. Listy pieniężne przekazy na prenumeratę i inseraty, franco do Administracji „Głosu Narodu“. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchii i w państwie niemieckiem. Reklamacje nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. —Rękopisów redakcja nie zwraca. Adres Red. Ul. św. Krzyża l. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Telefon Nr. 190.



Nr. 402 — Kraków; środa dnia 22-go sierpnia 1906 roku.

## Z Rosji.

### Rekonstrukcja banku państwa.

**Paryż.** (Tel. wł.) ;;Temps“ donosi **że rosyjski bank państwa będzie zamieniony na towarzystwo akcyjne z prawem wypuszczenia w obieg not papierowych.** Rekonstrukcja ta odbędzie się przy pomocy berlińskiej firmy **Mendelson et Comp.** W ten sposób bank państwa zamieni się na prywatną instytucję przy pomocy pieniędzy niemieckich.

Wiadomość opublikowana przez ;;Temps“ wywołała w Paryżu wielkie zdziwienie i oburzenie.

### Nowy pomocnik ministra marynarki.

**Petersburg.** (Tel. wł.) Admirał Rymski-Korsakow mianowany został pomocnikiem ministra marynarki.

Korsakow był dłuższy czas komendantem jachtu carskiego i dlatego car zaszczycał go swemi łaskami. Także na stanowisku gubernatora Archangielska zdobył sobie Korsakow uznanie sfer dworskich.

### Ruch rewolucyjny.

**Petersburg.** (Pet. aj. tel.) W Sieradziu rzucono bombę na policmajstra. Sprawca uszedł; policmajster zginął.

**Samara.** (Pet. aj. tel.) Komendant besarabskiego pułku piechoty został przez nieznanych sprawców zamordowany. Sprawcy oblali trupa spirytusem i podpalili.

**Charków.** (Pet. aj. tel.) Wozy pocztowe pociągów na linji Sebastopol Kursk strzeżone są przez wojsko.

### Po procesie sebastopolskim.

**Sebastopol.** (Pet. aj. tel.) Zasądzeni pierwszej grupy z pośród marynarzy którzy brali udział w buncie; zostali wywiezieni koleją z miasta. Na dworzec odprowadzili ich strejkujący robotnicy portowi w liczbie 600.

### Stracenie w Kronsztadzie.

**Petersburg.** (Tel. wł.) Jak się okazuje trzej cywilni; których rozstrzelano w Kronsztadzie za udział w buncie byli studentami wyższych zakładów naukowych w Petersburgu.

### Stracenie w Sveaborgu.

Fińska gazeta „Helsingor Sanomat“ podaje szczegóły o straceniu w Sveaborgu poruczników Emiljanowa i Kachanskiego, skazanych za ostatni bunt. Pisze ona:

Przy egzekucji musieli być obecnymi wszyscy oficerowie. Oficer, który dowodził oddziałem wykonującym wyrok, był tak pomieszany, iż upłynęła chwila zanim zakomenderował: ognia! Zaraz potem zemdlał i musiano go odnieść do szpitala. Także żołnierze oddziału wykonującego wyrok, byli poruszeni i drżały im ręce. Dlatego też pierwsza salwa nie była celną; delikwenci nie zginęli od razu, lecz tylko odnieśli rany. Zwrócili się oni do żołnierzy z prośbą, aby dali drugą salwę i przyśpieszyli wykonanie wyroku.

Skazańcy przed straceniem zachowywali się zupełnie spokojnie, i pozwolili się przywiązać do pieńków. Ostatniem ich życzeniem było, aby im nie wiązano ócz i to im też spełniono.

Helsingforska szwedzka gazeta „Hufrudstadtbladet“ podaje, że porucznik Emiljanow sam sobie zdjął przepaskę z ócz i zwrócił się do żołnierzy z wezwaniem, aby mierzyli dobrze. Po pierwszej salwie miał on paść trupem. Natomiast Kachanski i inni delikwenci odnieśli tylko postrzały w nogi.

Przed pierwszą salwą Emiljanow miał zawołać, że ci, co teraz wyrok wykonują, wkrótce sami będą straceni i że przyjdzie czas, gdy na nowo otwierających się grobach staną pomniki.

Wyrok wykonali żołnierze artylerji, którzy także byli zamięszani w bunt. Za nimi stał oddział piechoty z nabitymi karabinami.

Oficer, który kierował egzekucją, był to kapitan Smirnow. Z powodu silnego wstrząśnienia nerwowego leży on jeszcze w szpitalu.

### Bilans jednego tygodnia.

**Berlin.** (Tel. wł.) Z Petersburga donoszą, że w ciągu ubiegłego tygodnia w Rosji zabito 72 urzędników policyjnych, a 42 ciężko poraniono; policja znalazła 120 bomb i 12 tajnych drukarń; wykonano napady na 18 kas państwowych i na 13 sklepów monopolowych, przyczem ciężko poraniono lub zabito 22 ludzi; aresztowano 276 osób ze względów politycznych.

### Reskrypt cara.

**Petersburg.** (Pet. aj. tel.) Car w reskrypcie do w. ks. Mikołaja Mikołajewicza wyraził zadowolenie z wyśmienitej postawy wojsk w obozie w Carskiem Siole. Wojska, mimo wyczerpującej służby; w celu utrzymania porządku publicznego, otrzymały znakomite wyszkolenie, co ujawniło się zwłaszcza podczas manewrów .Pierwszy rok kierownictwa w. ks. Mikołaja wydał wspaniałe rezultaty.

### Choroba Trepowa.

—**Petersburg.** (Tel. wł.) Komendant pałacu jenerał Trepow zachorował ciężko.

### Powszechny post żydowski w Rosji.

**Wasylków.** (gub. kijowska). Według uchwały 40 rabinów, nałożono na ludność żydowską Rosji jednodniowy post, celem odwrócenia od żydów klęski pogromów.

—o—

### Dyktatura wojskowa?

**Petersburg.** (Tel. wł.) W kołach dworskich utrzymuje się stale pogłoska; **że w Królestwie Polskiem, na Kaukazie i w prowincjach nadbałtyckich** będzie utworzoną dyktatura wojskowa.

### Nowe oświetlenie zamachu na Skałłona.

**Wiedeń** (Tel. wł.) ;;Neue Freie Presse“ zamieszcza korespondencję z Warszawy w której zamach na Skałłona przedstawiony jest w nowem oświetleniu. Mianowicie korespondent podaje **że zamach ten miała urządzić sama policja.**

## KRONIKA.

**KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!**

*Kraków, 22 sierpnia.*

*Wiadomości osobiste.* Wiceprezydent sądu krajowego, kierownik sądu krajowego karnego dr. Pogorzelski powrócił z urlopu i objął urzędowanie.

— *Konserwowanie zabytków budowlanych.* Mur przy bramie Florjańskiej przy odrestaurowaniu uległ pewnemu przekształceniu. Mianowicie kosztem miasta i konserwatorów zniesiono zełaty „kremlarz, przybudowany niewłaściwie przed 25 laty z umyślnie zrobionej cegły. Nadto przeprowadzono przeróbki muru, oraz wedle wzorów dawnych i śladów na murach i basztach przywrócono t. z. „hudycje“ (Waffengang) kryte daszkiem dachówkowym, ciągnące się od baszty pasamowników do bramy Florjańskiej, przez co przywrócono romantyczną szatę średniowiecznych budowli fortyfikacyjnych, jaką teraz jeszcze tylko w Norymberdze widzieć można.

Książę Czartoryski, właściciel drugiej połowy muru, na prośbę Tow. Miłośników historji i zabytków Krakowa przyrzekł odrestaurować podobnie resztę murów w roku przyszłym.

Podnieść należy również ofiarność właściciela „szarej kamienicy“ w Rynku głównym p. Henryka Szarskiego, który średniowieczny gotycki sklep swój, stylowo a kosztownie odrestaurował, zachowując gotyckie sklepienia żebrowe, które ozdobił polichromią według wskazówek konserwatora dra Tomkiewicza.

*Uporządkowanie placów targowych.* Magistrat do budżetu na rok przyszły wstawił kwotę 24,000 koron na sprawienie nowych straganów na Małym Rynku i placu Szczepańskim. Tym sposobem Mały rynek raz przecież, nabierze może jakiegoś wyglądu zbliżonego do pojęć przyzwoitości.

Natomiast projekt usunięcia targu z placu Szczepańskiego widocznie nie znalazł uznania.

*Z sali sądowej.* Wczoraj przed trybunałem orzekającym sądu krajowego pod przewodnictwem radcy dra Grodzińskiego odbyła się rozprawa karna przeciw Józefowi Palmowskiemu, robotnikowi złotniczemu oskarżonemu o zbrodnię kradzieży. Zastępca prokuratora dr. Gruszczyński oskarżał Palmowskiego o to, że ten będąc zajęty jako robotnik w fabryce p. M. Jarry, przywłaszczał sobie rozmaite przedmioty srebrne, które następnie sprzedawał złotnikowi żydowi Saulowi Majerowi Guttmanowi i temu amatorowi cudzej własności sprzedał ogółem 620 gramów srebra skradzionego. Żyd naturalnie zasiadł także na ławie oskarżonych jako współwinny.

Po przeprowadzonej rozprawie Trybunał skazał Palmowskiego na jeden miesiąc zwykłego więzienia, zaś Guttmanna na 5 dni więzienia.

— *Martwe zwłoki mężczyzny* znaleziono dziś rano na planie kolejowym koło Łobzowa.

— *Kradzież w kościele.* W kościele św. Katarzyny na Kazimierzu wczoraj po południu dwom Siostrom Albertankom skradziono chustkę i płaszcz.

—o—

## PIES

Wyszedłszy na ulicę zatrzymałam się chwilę na torze kolejowym, opodal gołębnika wojskowego, między rogatką czarnowiejską, a wolską. Obok mnie stał na szynach duży, poczciwy dog.

Biegnie gromada dzieci bosych, brudnych odartych. —

— Pies! wielki pies! — woła jeden chłopak.

— Wielki pies, widzisz, jaki wielki! — mówi drugi.

Spodziewam się, że dzieci będą się lękały dużego psa, więc podchodzę, ażeby go sprowadzić na bok. Lecz obdarte, brudne, bose dzieci okazują się bardzo dobremi i grzecznemi. Zaczynają psa głaskać i pieścić.

Duży dog nic złego nie zrobi — powiada jeden chłopczyk. Tylko my się z nim nie droczmy, to on się nie rzuci.

— Nie dotykaj go w łapę — przestrzega drugi, — pies może mieć łaskotki.

— Nie ciśnij go w kark — broni trzeci — cię żką masz rękę.

Zdziwiło mnie to nadzwyczajnie więc pytam:

— Wy do szkoły chodzicie?

— A tak, na Czarną wieś.

— Poznać po was, że grzeczni jesteście. Bardzo to ładnie, widać, iż nie lubicie znęcać się nad zwierzętami, jak to robią inne dzieci.

Pobawiwszy się z psem, pobiegła garstka dzieci dalej.

*

Za chwilę nadeszli gimnazjaliści.

— Widzisz? pies! — woła jeden...

— Wal go w łeb — dodaje drugi.

I istotnie pies dostał porządny cios.

*

Ileż ten fakt budzi refleksji!...

*J. S.*

## TRZĘSIENIE ZIEMI.

**Londyn.** Biuro Reutera donosi via Lima; że **Valparaiso ubiegłej nocy zostało ponownie nawiedzone trzęsieniem ziemi.**

W Lima i Huaho odczuto wczoraj **jedenaście wstrząśnień ziemi.**

**Nowy Jork.** Z Valparaiso donoszą via Lima; że zarząd miejski zamierza prosić kongres o 100 milionów dolarów na odbudowanie miasta. Między zniszczonymi budynkami w Valparaiso znajduje się także szpital niemiecki.

**Berlin.** Utworzył się komitet dla niesienia pomocy ofiarom trzęsienia ziemi w Chili w skład którego wchodzą banki i wielkie firmy oraz wielu finansistów, handlowców i przemysłowców. Odezwa będzie w środę ogłoszona w dziennikach.

**Zniknięcie wyspy Robinsona .**

**Paryż** (Tel. wł.) Depesza z Limy donosi; że wyspa Juan Fernandes na oceanie spokojnym zniknęła wskutek ostatnich wstrząśnień ziemi.

(Juan Fernandes była tą wyspą. na której w początku XVIII wieku marynarz Aleksander Selkirh, wyrzucony katastrofą okrętową; pędził samotne życie co posłużyło angielskiemu pisarzowi Danielowi **Defoe do napisania znanego romansu** „Robinson Cruzoe“.

Wyspa Juan Fernandes oddaloną była od Valparaiso o 565 klm. i tworzyła dla okrętów stację wodną. Pod koniec ubiegłego wieku w Chile powzięto zamiar skolonizowania jej. P. R.)

# TELEGRAMY.

*(Z dnia 22-go sierpnia.)*

*Poprawa doli urzędników kolejowych.*

*Wiedeń.* C. k. Biuro korespondencyjne dowiaduje się, że prace prowadzone w ministerstwie kolejowem, celem poprawy ekonomicznego położenia urzędników c. k. kolei państwowych, zostały zakończone i niebawem wydany będzie cały szereg zarządzeń na korzyść tych urzędników. Zarządzenia te dotyczą trzech najniższych klas służbowych urzędników kolei państwowych i w głównych zarysach przedstawiają się, jak następuje:

Najniższa kategorja płacy X klasy służbowej z płacą roczną 1400 kor. będzie zniesioną, a początkowa płaca ustanowioną będzie w kwocie 1600 kor. rocznie. Udzieloną też będzie znaczna kwota na wydatne wsparcia, specjalnie dla urzędników wyżej wymienionych klas, celem sanacji ekonomicznych stosunków licznych urzędniczych rodzin, które bez własnej winy popadły w nędzę. Wreszcie znaczna liczba dłużej służących urzędników VIII klasy będzie posuniętą do klasy VII. Te zarządzenia, które w ciągu następnych miesięcy będą przeprowadzone, przyczynią się w znacznej mierze do poprawy losu urzędników kolei państwowej; przedewszystkiem zaś zapowiedziane przesunięciu do VII klasy, które — według naszej informacji — nastąpi jeszcze w bieżącym roku dla znacznej liczby urzędników starszych, będzie z pewnością z radością przez koła urzędnicze przyjęte.

*Mianowania.*

*Lwów.* „Gazeta lwowska“ ogłasza: Ministerstwo kolei żelaz. zamianowało rewidenta Stefana Żurowskiego w Krakowie zastęp. naczel. urzędu ruchu we Lwowie; oficjała Kazim. Junga nacz. urzęd. stacji w Dobromilu, naczelnikiem ruchu w Samborze; starszego komisarza maszyn Henryka Suchańska zastęp. naczel. warsztatów w Przemyślu, naczelnikem warsztatów w N. Sączu; radcę ces. Ferdynanda Marcińskiego insp. i kontr. konserwacji w Lwowie, naczelnikiem I sekcji konserwacji we Lwowie; starszego komisarza maszyn Waleryana Steczkowskiego naczelnikiem ogrzewalni w Przemyślu.

Dalej zamianowani zostali: starszy komisarz budownictwa Apolinary Skulski naczelnikiem sekcji konserwacji w Zagórzu i starszy komisarz Krüger Aleksander w Zagórzu zastępcą naczelnika sekcji konserwacyi we Lwowie.

*Pogrzeb Krieghammera.*

*Ischl.* Pokropienie zwłok b. ministra wojny Krieghammera odbędzie się we czwartek. Zwłoki będą przewiezione do Gomilska w Styrji i pochowane w grobowcu familijnym. Cesarz polecił wyrazić rodzinie zmarłego współczucie.

*Kościół i Francja.*

*Paryż.* Minister spraw wewnętrznych Clemenceau wezwał prefektów, aby mu zdali natychmiast sprawę o prywatnych zakładach naukowych. Ma to na celu zapobieżenie dalszemu istnieniu względnie otwieraniu szkół kongregacyjnych.

*Paryż.* Dziennik urzędowy ogłasza dziś pierwszą część spisu dóbr kościelnych, które będą oddane gminom wyznaniowym, mianowicie protestanckim i żydowskim. Żydzi dotychczas utworzyli jedną gminę wyznaniową w dep Vosge.

*Zajście graniczne.*

*Zofja.* Jak dzienniki donoszą, przed trzema dniami przyszło do starcia między bułgarską a turecką strażą graniczną koło Sondżak. Po obu stronach miano wzmocnić straże graniczne, nawet konnicę i artylerję. Starcie przybrało wygląd formalnej walki. Ma być wielu rannych i zabitych. Szczegółów brak.

*Bilbao.* Zastrejkowało tu 6000 górników. Wojska z Burgos i Victoria zostały zarekwirowane dla utrzymania porządku. Grozi rozszerzenie się strejku na cały obszar kopalni. Sądzą, że podróż króla do Bilbao będzie odłożona.

*Marsylja.* Uwięziony pod zarzutem współudziału w spisku anarchistycznym szewc włoski Cirilo Francisco dotąd nie chce dać żadnych wyjaśnień sędziemu śledczemu. Policja jest zdania, że spisek przygotowanym był nie na życie prezydenta republiki francuskiej, lecz króla włoskiego.

## CENY TARGOWE.

Kraków, dnia 21 sierpnia 1906.

Za 100 kilogramów.

| | od | do |
|---|---|---|
| **Pszenica biała** | od 16·90 | do 17·10 |
| **Pszenica czerwona i żółta** | „ 16·50 | „ 16·90 |
| **Pszenica węgierska** | „ 15·80 | „ 16·30 |
| **Żyto krajowe** | „ 12 30 | „ 13·30 |
| **Żyto węgierskie** | „ 13·30 | „ 13·80 |
| **Jęczmień na krupy** | „ 13 — | „ 13·60 |
| **Jęczmień browarny** | „ —·— | „ —·— |
| **Jęczmień na paszę** | „ —·— | „ —·— |
| **Owies z opłatą akcyzową** | „ 14·10 | „ 14·70 |
| **Proso** | „ —·— | „ —·— |
| **Jagły** | „ 28·— | „ 32·— |
| **Tatarka** | „ 13·20 | „ 13·60 |
| **Kukurydza** | „ 14 70 | „ 15·10 |
| **Groch** | „ 17 50 | „ 23·— |
| **Fasola** | „ 23·— | „ 38·— |
| **Wyka** | „ —·— | „ —·— |
| **Rzepak zimowy** | „ 29·50 | „ 30·— |
| **Koniczyna nasienna czerwona** | „ —·— | „ —·— |
| **Koniczyna nasienna biała** | „ —·— | „ —·— |
| **Tymotka** | „ —·— | „ —·— |
| **Esparsetta** | „ —·— | „ —·— |
| **Soczewica** | „ —·— | „ —·— |
| **Słoma** | „ 4·— | „ 4·80 |
| **Siano** | „ 3·20 | „ 4·40 |
| **Koniczyna pastewna** | „ 4·80 | „ 5 60 |
| **Ziemniaki** | „ 3·— | „ 4·— |



Wydawca **Dr. Antoni Beaupre,** redaktor odpowiedzialny **Jan Grzywiński,** drukarnia „Głosu Narodu“ pod zarządem **St. Tomaszewskiego.**